

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „Koroški Slovenec“, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov: pol. in gospod. društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List za politiko,
gospodarstvo in prosveto

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrletno: 1 S 50 g; celoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25—; celoletno: Din. 100—.

Manjšinsko pred Društvom narodov.

Pred in po volitvi v poljski sejem lanskega leta je bilo opaziti v nemškem tisku sistematično in srdito gonjo proti poljski državi. Povod za to gonjo so dali obžalovanja vredni slučaji nasilstva nad nemško manjšino na Poljskem. Za razjasnitev zadeve se Nemčija ni poslužila običajne poti pomirjevalnih poizkusov v Varšavi, ampak šla takoj pred ženevsko ustanovo, kot bi bila Nemčija edina in prava zaščitnica narodnih manjšin. Iz tega bi se dalo sklepati, da Nemčiji ni za dobre odnose s Poljsko in je ta slučaj ugodna prilika, da zahteva revizijo vzhodnih meja.

Ne nemški narod v celoti, niti nemška država kot taka, nista dosedaj veljala v zgodovini človeštva kot zgledna zagovornika pravic narodnih manjšin. Nemci sanjajo o nekem božjem poslanstvu, da so poklicani, da dajo svojo kulturo manj kulturnim slovanskim narodom. V tem pravcu se je vršila germanizacija tako na severu kakor na jugu. Treba je navesti samo, kako se je godilo poljski manjšini v Nemčiji pred vojno. Poljska manjšina ni imela državnega zastopstva, je bila brez vsake šole, o kakšni kulturni avtonomiji ni bilo nobenega sledu. Poljski jezik se je uradno zasramoval in poljska pripadnost se je istovetila z nekulturnostjo in barbarstvom. Poljski kmet je moral pred sirovo silo ponemčevalnih društev, kot sta bila Südmarka in Ostmarka, trunoma bežati z zemlje svojih očetov ter se izgubiti med brezimnim proletarijatom v šlezjskih premožljivih, ali pa se potopiti v emigraciji v Porurju in v Ameriki.

In kako se godi sedaj lužiškimi Srbom? Odvzete so jim vse pravice v cerkvi, šoli in javni upravi. Poslednji ostank polabskih Slovanov se sistematski iztreblja. V Prusiji ni niti ene šole, v kateri bi se otroci nenemških narodnosti poučevali v svojem maternem jeziku, v vsej Prusiji ni niti ene lužiškosrbske osnovne ali učiteljske šole. Učitelji, ki znajo lužiškosrbski jezik, so nastavljeni izven lužiškosrbskega ozemlja. Nemški učitelji hodijo tam od hiše do hiše in ukazujejo staršem, da morajo z otroci nemški govoriti. Nemški državniiki so doslej dosledno odbijali vse poizkuse lužiških Srbov, da bi dobili najelementarnejša prava narodnih manjšin.

Nemci se smatrajo za poklicane, da vladajo nad drugimi narodi. Samo v dveh državah so še vladajoč narod, povsod drugod pa so postali manjšina. V vlogo manjšine se ne morejo vživeti in zato toliko pritožb z nemške strani, četudi je znano dejstvo, da se nemškim manjšinam v nenemških državah dosti boljše godi nego slovanskim manjšinam v neslovanskih državah. Vsaj tudi zahteve nemških manjšin ponekod niso več manjšinske, ampak večinske zahteve. Kako kričijo Nemci v Jugoslaviji radi vsake malenkosti, pri tem pa prosvetno ministrstvo ponovno opozarja šolske nadzornike na odredbo, da velja za vpis v nemške manjšinske šole volja staršev in jezik v družini in da se sme pričeti pouk v državnem jeziku šele s tretjim šolskim letom in ne s prvim kakor pri nas.

S svojo noto, o kateri smo že govorili, je spravila Nemčija manjšinsko vprašanje zopet nekoliko bolj v ospredje. Ojunačile so se za tem manjšine, kakor nemške, madžarske, bolgarske, albanske itd. in Društvo narodov je prejelo okrog 30 spomenic. Poljska je na nemško noto seveda odgovorila. Poljski odgovor prinaša dokaze, da nemški korak presega okvir

manjšinskega vprašanja in da nosi neposredno politični značaj. Poljska nota je nemške tožbe obrazložila in jih po večini ovrгла. Med volilno dobo nastalo vznemirjenje duhov v Gornji Šleziji je le odziv, ki ga je v poljskem javnem mnenju izzvalo nasilje proti poljskim manjšinam v Nemčiji, ki niso zaščitene z manjšinskimi pogodbami. V nadaljnjem delu note se še dokazuje, da imajo sporni slučaj v volilni dobi samo značaj navadnih volilnih prepetljajev. V zaključku se potem naštevajo vse tiste poljske naredbe, ki so jih izdala krajevna in osrednja upravna oblastva v zvezi z dogodki.

K tej točki je na zasedanju Sveta Društva narodov povzel kot prvi besedo dr. Curtius, ki je utemeljeval nemško pritožbo. Po razpravi o posameznih slučajih je zahteval, naj Svet Društva narodov prouči, ali so zagotovila Poljske v njeni noti zadostna, da se bo krivica vsaj nekoliko popravila. Zadoščenje se mora izvesti tudi praktično in Svet naj določi po stanju stvari vsa potrebna jamstva. Zahteval je predvsem ukrepe, da se taki dogodki ne bodo več ponovili ter je pri tem ponovno opozoril na težak položaj narodnih manjšin v Gornji Šleziji in na aktivnost vojaško organiziranih poljskih nacionalistov.

Poljski zunanji minister je v svojem odgovoru opozoril na to, da smatra poljska vlada za svojo dolžnost braniti pravice manjšin. Izjavil je svoje obžalovanje, da je dr. Curtius odobral gotove nemške govore, ki so bili naperjeni proti neokrnjenosti poljske države. Meniti bi se moglo, da obstoja samo nemška manjšina, obstoja pa tudi poljska manjšina v nemškem delu Šlezije. O sistematičnem preganjanju nemškega življa ne more biti govora. Poljska vlada nikakor ne zanika, da je prišlo do nekoliko obžalovanja vrednih pripetljajev, vendar pa je takoj, ne da bi počakala na razpravo v Svetu Društva narodov, ukrenila vse potrebno. Posebno je Zaleski povdaril, da so se pripetljaji v dobi najhujšega volilnega boja na Poljskem zmanjšali. Slični volilni dogodki so se pripetili tudi v Nemčiji. Večina navedenih incidentov je le malenkostnega značaja. Zveza nacionalistov je zveza oseb, ki so se borile za neodvisnost in neokrnjenost Poljske. Mogoče so te osebe v svojem patriotizmu šle predaleč, vendar pa tudi Nemčija s stahlhelmovsko organizacijo ni vedno imela najboljših izkušnje. Za delovanje nacionalistov se ne more delati vlade odgovorne, kakor se ne more delati odgovornega predsednika Hindenburga za delovanje Stahlhelma. Zaleski je pristal na tri točke, navedene v nemški spomenici. Prečital je tudi brzojavko iz Kraljevca, po kateri so nemške oblasti v vzhodni Prusiji pred kratkem zaprle 19 poljskih šol.

Temu so sledila medsebojna pogajanja pod predsedstvom Japonca Jošišava, ki so bila zelo težavna, dokler nista Poljska in Nemčija pristali na to, da Poljska sama preišče nemške pritožbe in o vsem tem poroča na majskem zasedanju, da povrne stvarno škodo in kaznuje uradnike, ki so kaj zagrešili proti nemški manjšini. To je gotovo velik uspeh Nemčije. Ob tej priliki je predsednik Henderson označil manjšinsko vprašanje kot mednarodno vprašanje in opozoril na nedogledne posledice, če bi kdaj prenehalo varstvo manjšin. V maju se bo tedaj zopet govorilo o manjšinskem vprašanju ter pridejo na dnevni red bržkone tudi pritožbe raznih manjšin, v kolikor jih ne bo zavrnilo vsled formalnih pogršk že tajništvo Društva narodov.

Slovinci, pomnite, da smo mi že nad 1300 let na Koroškem!

Seja deželnega kulturnega sveta dne 19. decembra 1930.

Predsednikovo poročilo.

Supersberg si je ogledal živinorejski dvor na Osojskih Turah. Zrebi letošnjega letnika so dobri. Tudi junci odgovarjajo zahtevam.

Pri glavobolu, živčnih, revmatičnih in skrninastih bolečinah so se T o g a l-tablete izbornobnesle. Če tisoči zdravnikov zapišejo to sredstvo, ga morete tudi Vi kupiti z zaupanjem! — V vseh lekarnah. — Cena S 2,40. 4

Kulturni svet kupuje bibe, kjer bi bila sicer nevarnost, da se lepe živali odprodajo iz dežele. Redijo se na Turah povečini biki pinggavske pasme. Na posvetovanju predsednikov je poročal minister Thaler, da so se vršila pogajanja radi kontingentiranja. Uvoz živine in svinj naj bi se dovolil samo v gotovi določeni meri. A doseglo se ni nič. Cena svinj je na Dunaju zelo padla. Vršila se so tudi pogajanja z mesarji v zadevi uvažanja tujih svinj. Mesarji si bodo prizadevali, držati ceno. Konkurenca dunajskega trga pa je zelo velika in že se od tam uvažajo meso na Koroško. Kulturni svet hoče izvažati, kar je doma odveč, in če je domači mesar kupec ter pošteno plača, naj se blago da njemu. V Labudski dolini se svinje zdaj redno vozijo na Dunaj, vsak teden odida vagon prašičev. A ljudje so začeli vmes dajati pujske, ki so manjvredni ter jih na Dunaju mesar ne vzame. Kulturni svet garantira ceno samo za primerno blago in ne za vsakatero.

Poročilo urada.

Dr. Stotter: Minister za poljedelstvo je poročal, da se z doneski za starostno rento ne izhaja. Za to se bo od 1. januarja naprej pri bolniškem zavarovanju za to rento doplačevalo 36 g in ne več 24. Za napravljanje potov je v gorah veliko zanimanja. Znesek, ki se je v ta namen vzel iz državne zasilne podpore, ne bo zadostoval, da se zadovoli utemeljenim zahtevam. — Na zborovanju predsednikov se je opozarjalo na slabe cene lesa in se je zahtevalo, naj se odpravi davek na izvoz lesovine. — Novi predsednik državnih železnic je poročal, da se preračunavajo tarife Ziljske in Kapelške železnice, tako da se bodo cene tam uravnale kakor drugod splošno pri državnih železnicah. Z ozirom na slabe cene bo železnica dovolila za izvoz lesa za papir nižjo voznino.

Kako se kmetijstvo na Koroškem izplača.

Ing. Maierhofer: Za kmetijsko knjigovodstvo so se prirejali tečaji, katerih se je udeležilo 99 mož. V Celovcu bo še ta mesec kurz, za katerega se je zglasilo 37 fantov, 15 iz slovenskega ozemlja. V dneh 8.—10. januarja bo gospodarski tečaj v Dobrli vasi, potem v Pliberku in v drugih krajih slovenskega dela dežele. Gospodarsko knjigovodstvo se je predložilo letos od 27 posestev četrtič, od 14 posestev tretjič, od 22 posestev drugič, od 38 prvič. Od 101 računov, ki so se predložili, je porabnih 80.

Počez je bilo za hektar posestva (brez gozda) dohodkov 461 S in 375 S stroškov, tako da se izkaže prebitok 86 S. Od stroškov pride 23% na plače ljudi, 20% na prikup živali, 14% na vzdrževanje poslopja, 5% na davke. S prebitkom je gospodar plačeval obresti in družinske potrebščine. Na trg se je dalo blaga za 430 S, doma se ga je porabilo 32%. Čistega doneska je bilo za hektar 26.66 S. Nasplošno se sme reči, da se je kmetijski dohodek ugodno razvil, vendar so se morali delati za investicije dolgovi, ker se jih z lastnimi dohodki ni moglo kriti. Počez pride na posestvo 5500 S dolga v začetku leta, med letom se je dolg zvišal na 5800 S, to je za 6%. Kmetje so v tem letu precej investirali, tudi vrednost živali je večja. Vrednost se je za hektar zvišala za 200 S, obenem se je na hektar zvišal dolg za 65 S. Dne 1. jan. 1926 je bilo na posestvu počez dolga 4432 S, koncem 1. 1929 ga je bilo

5768 S. Živine je bilo začetkom 1926 na hektar za 615 S, to je eno veliko govedo, zdaj je vrednost zrastle na 655 S, to je več 42 S. Vrednost goveje živine je narastla samo za 17 S, drugo pride na vrednost svinj, na kuretino pride 3 S več. Število konj se je znižalo za 13,7%, število ovc za 38,6%. Nadomeščanje volov s kravami je nehalo, in kmetje zopet redijo vole. Število svinj se je dvignilo za 33,7%, število kuretine je narastlo za 50%. Dohodki od živine so se od 159 S (na hektar) l. 1926. zvišali na 223 S l. 1929, dohodki od mleka in masla od 92 na 101 so se dvignili samo za 10%. Sicer se mleka producira veliko več, ali cena je tako padla, da gospodar za večjo množino ne izkupi več kakor za manjšo pred tremi leti. Dohodek od svinj se je na hektar zvišal od 68 S na 127 S, to je za 86%. Dohodek iz žita se je pa znižal za 24%, a bilo je iz polja drugih pridelkov toliko, da se je dohodek zvišal od 400 S l. 1926 na 544 S, torej za 144 S ali za 36%. Znesek za mezdo se je v treh letih zvišal za 10%, znesek za semena za 20%, znesek za nakup krme za 100%. Na hektar je bilo l. 1926 stroškov 315 S, l. 1929. pa 417 S, stroški so se zvišali za 102 S, ali za 32,3%. Plačila v denarju so rastla, plačila v živilih pa so pojemala, ker je padala cena živih in posestniki nimajo več dosti stalnih poslov ter si pomagujejo z dninarji za čas nujnega dela. Od pridelka se je l. 1926. pripeljalo na trg blaga za 378 S, l. 1929 za 542 S, prodalo se je več pridelka za 164 S ali 43%. Tržne produkcije je bilo l. 1926. 60,9% l. 1929 — 70,4%. Za lastno potrebo se je rabilo 1926 39% produkcije, zdaj se je potrebuje samo 29,6%. Produkcija se je od leta 1926. sem tako zboljšala, da je zdaj za hektar 41 S dohodka, ko je bilo l. 1926 26 S izgube. Ves v posestvu ležeči kapital se zdaj obrestuje z 1,4%, medtem ko je bilo pred tremi leti 0,7% izgube. Splošno se vidi, da se je pridelovanje žita omejilo, a tisto, kar se je sejalo, se je obdelovalo intenzivno; ljudje so sejali trave, setev se je pravilno uredila, naročevala so se boljše semena. Žita se manj prodaja, zato pa se prideluje mleko in svinjina. Krmljenje se je zboljšalo, ljudje ne dajejo molznim kravam več slame in jih krmijo z samim senom.

POLITIČNI PREGLED

Avstrija. Obisk grofa Bethlena na Dunaju je veljal sklenitvi prijateljske in rabsodiščne pogodbe med Avstrijo in Madžarsko. Poleg tega se je govorilo o novi trgovinski pogodbi, katere pogajanja napredujejo z velikimi težavami, ker hoče zaščititi Avstrija svojo industrijo, Madžarska pa poljedelstvo. Bajle je skušal pridobiti Bethlen avstrijske politike tudi za madžarske revizionistične cilje. — Od tega, kar dobi z naprej na podlagi sporazuma Dunaj od zveznih davkov manj, dobi dežela Koroška 1,73, koroške občine 1,08 milijona S. S tem bo deželi kakor občinam dosti pomagano. — Vlada je zvišala carino na sladkor, vsled česar se bo podražil kg sladkorja za 7 grošev. — Heimwehrske vrste se zopet cepijo. Posvetovanja na Dunaju so trajala par dni, a niso imela uspeha, ker je krščansko-socialno krilo zapustilo sejo. Na eni strani se stremi za tem, da postane Heimwehr zopet od politike neodvisna obrambna organizacija, na drugi strani pa naj bi igrala v politiki mandat primerno vlogo. V vsaki deželi nastaneta sedaj dve vrsti Heimwehra: dr. Steidlejev tabor in Starhembergov. Obe skupini se bosta seveda krtačili med seboj. Toliko so nekatere stranke od Heimwehra pričakovale, sedaj pa se ugonablja Heimwehr sam med seboj. Starhemberg je odložil svoj državnozborni mandat.

Manjšinsko. Predsednik lužiškosrbskega narodnega sveta je poslal dvema uredništvoma nemških listov dopis, v katerem zavrača očitke teh listov proti lužiškimi Srbom. Povydarja, da so lužiški Srbi v zelo težkem položaju. V vsej pruski Gornji in Dolnji Lužici ni niti ene lužiškosrbske šole. Lužiškosrbska deca mora hoditi samo v nemške šole, v katerih se nič ne predava v njihovem materinskem jeziku. Otrokom je celo zabranjeno, da bi med seboj govorili v materinščini (takih slučajev bi tudi mi lahko dosti našli. Ur.) Dasi na Saškem priznava šolski zakon tri vrste šol: nemško, nemško-srbsko in srbsko šolo, vendar ni niti ene lužiškosrbske šole, dasi posamezne šole obiskuje do 99 odstotkov lužiškosrbske dece. Lužiški Srbi so skozi leta in leta izročali spomene s svojimi željami nemški vladi, a brez vsakega rezultata. Niti enega odgovora niso dobili. S 13.000 podpisi so zahtevali v saški Lužici svojo šolo, a brez uspeha. Lužiški Srbi se morajo učiti nemški, žele pa tudi, da se njihovi

otroci uči lužiškosrbski jezik. Vsaka narodnost je velika dragocenost, ki jo je treba hraniti in negovati. Močni mora pomagati slabšemu. Velikemu nemškemu narodu se ni treba bati 150.000 lužiških Srbov. Zadnji ostanek dobrega naroda ne sme biti izkoreninjen. Lužiški Srbi hočejo očitati svoje domoljubje, spoštovati svojo tradicijo, običaje in kreposti svojih očetov. Upajo da jim bodo pri tem pomagali vsi, ki mislijo pravično. Koncem pravi člankar, da bi Nemci morali pristopiti k reševanju lužiškosrbskega vprašanja, da bi tako vsemu svetu dali vzgled za pravično reševanje manjšinskih vprašanj v Evropi. — Jugoslovansko ministrstvo prosveta je odredilo, naj se po določilih zakona o narodnih šolah otvorijo oddelki z nemškim učnim jezikom na naslednjih šolah v dravski banovini: Celje ter Laze, Črmošnjice, Trava in Draga v kočevskem srezu. Kdaj bo temu vzgledu sledil koroški deželni šolski svet?

Politične vesti. Novi indijski podkralj je odredil, da se izpustijo na svobodo Gandhi in člani vseindijskega kongresa brezpogojno. To bo menda v zvezi s tem, da je začel del indijskih nacionalistov, med katerimi je tudi Gandhi, popuščati. Gandhi je prvotno prostost odklonil in hotel ostati še naprej v zaporu, ker še vedno obstoja solni monopol in ker niso bili istočasno izpuščeni tudi vsi drugi nacionalisti na svobodo. Končno pa je le zapustil zapor in velika množica nacionalistov ga je navdušeno pozdravila. — Novo francosko vlado je sestavil Laval, Imela bo samo malo večino. Najodličnejši možje bivše vlade so tudi v novi vladi. Značilno je, da je Laval imenoval črnca poslance Diagne za državnega podtajnika za kolonije. To je zelo lepa francoska poteza.

DOMAČE NOVICE

Švicarski list za pravice Jugoslovanov v Italiji. „Courier de Geneve“ piše: Narodne manjšine predstavljajo resno vprašanje za ravnovesje Evrope. Rešiti bi se dalo samo, ako bi države, kjer manjšine žive, brezpogojno spoštovale njih pravice in običaje. Toda staro plemensko sovraštvo in teman ter neroden nacionalizem se marsikje upira taki rešitvi. Slovanska narodna manjšina, bivajoča v krajih, ki so pripadali po vojni Italiji, je za skrajno nezaupen fašistovski režim od nekdanj predmet preganjanja. Vlada oblasti so hotela naložiti s silo prebivalstvu italijanski jezik, kar je bilo le zanesljivo sredstvo, da se je poročil v istem ljudstvu srdit odpor. Ni namreč brezplodnejše in neumnije stvari, nego zabraniti jezik, ki se običajno govori v deželi. Samo prenapeti nacionalist zagreši lahko take nerodnosti, ki ženejo prebivalstvo v obup in ga dražijo na večji odpor. Prepoved slovenskega jezika je bila najumestnejši ukrep, da se je preprečilo poitalijančenje pokrajine. Slovenski jezik, ki so ga od vsepovsod pregnali, je našel zatočišče na prižnici. Italijanski časniki so se dvignili proti slovenskim pridigam, ki jih smatrajo za „narodno nevarnost“. Goriški nadškof, mož slovenske narodnosti, se je pa odločno uprl zahtevam fašistovskih oblastev in odredil, da se mora pridigati slovenski v Jezuitski cerkvi, ki se nahaja v sredini mesta.

„Winnetou“. Karl May je znameniti nemški pisatelj. Njegove knjige so s 1. julijem 1929 dosegle že pet in pol milijona izvodov. Ciriška tiskarna v Mariboru izdaja njegove spise v slovenščini. Do sedaj sta izšli že dve knjigi, tretja izhaja in poleg teh je začela tiskarna izdajati še kot mesečnik njegov najobsežnejši in najboljši roman *Winnetou*. Celotno delo *Winnetou* bo obsegalo 12 zvezkov, ki ima vsak do 160 strani in je v njem po več slik. Celotno delo bo obsegalo torej 1800 do 2000 strani. Oni, ki se tekom februarja naročijo na celotno delo, bodo plačali samo deset mesečnih obrokov. Prejeli pa bodo zato 12 zvezkov. Tako bodo imeli tekom leta celotno delo v rokah. Poleg tega imajo vsi naročniki pravico do 25% popusta pri vseh knjigah Ciriške knjižnice, katere seznam se nahaja v poizkusnem snopiču *Winnetou*. Vsi oni, ki izrežejo inserat „Mi kupimo za Vas“, dobijo poizkusni snopič *Winnetou* brezplačno na razpolago. Pošljite izrezan inserat v odprti kuverti z znamko 3 g na upravo „Koroški Slovenec“, Klagenfurt, Viktringerring 26, na kar dobite po pošti snopič *Winnetou*. Ni knjige, ki bi jo s takim zanimanjem čitali, kakor so Karl Mayjevi spisi!

53. letno poročilo bolnice Usmiljenih bratov v Št. Vidu ob Glini. Zdravniki bolnice so bili: dr. O. Kotzmann, ordinarij medicinskega oddelka, dr. Josip Brandl, okrožni zdravnik in ordinarij kirurški oddelka, in dr. Josip Kimeswenger, hišni zdravnik in primarij ženskega oddelka. Od leta 1929 je ostalo 47 moških in 27 žensk, skupaj 74 bolnikov. Leta 1930. je bilo sprejetih 1029 moških in 566 žensk, skupaj 1595 bolnikov, tedaj je bilo 1669 bolnikov v oskrbi. Od teh je bilo 1515 odpuščenih in sicer ozdravljenih 729 moških in 453 žensk, zboljšanih 217 moških in 75 žensk, neozdravljenih 32 moških in 9 ženskih bolnikov, umrlo je 45 moških in 22 žensk. Od teh 1515 odpuščenih in 67 umrlih je bilo 568 popolnoma brezplačno v oskrbi s skupaj 10.000 brezplačnih oskrbovalnih dni. Število oskrbovalnih dni znaša 30.901, vsak bolnik je bil tedaj povprečno 18,51 dni v bolnici. Po veroizpovedi je bilo 1546 katoličanov, 37 protestantov, 11 brezvercev in pravoslaven. Po rojstni deželi se razdele sprejeti bolniki tako-le: s Koroške je bilo 1414, Štajerske 70, Jugoslavije 19, Nižje Avstrijske 30, Gornje Avstrijske 6, Čehoslovaške 7, Laške 21, Tirolske in Predaleške 5, Ogrske 7, Solnograške 3, Nemčije 9, Švice 2, iz Ruske 2. Tudi število operacij je bilo l. 1930. precejšnje. Razne kile 63, operacij slepiča 37, operacij golše 22, operacij želodca in črevesa 21, operacij mokril in rodil 18, operacij zaradi novotvorb 24, operacij členov 22, šivov večjega obsega 32, operacij v ustih, v nosu, v goltancu, v očeh in ušesih 33, obodlajev gnojenja in tvorov večjega obsega 73, zdravniška pomoč pri porodih 27, porodov 62. Predstojništvo imenovane bolnice se najtopleje zahvaljuje vsem gospodom zdravnikom za njihov trud, vsem javnim uradom, posebno pa deželni vladi za izdatno denarno podporo, prečistiti duhovščini za gostoljuben sprejem nabirajočega sobrata in vsem cenjenim dobrotnikom in dobrotnicam za njihovo denarno ali gmotno podporo. Obenem prosi za to naklonjenost tudi v prihodnje, da se more to človekoljubno podjetje vzdrževati tudi v bodočnosti. Br. Sebastijan Prutsch, tačasni prior in predstojnik bolnice Usmiljenih bratov v Šent Vidu ob Glini.

Bolezni od prehlada. Staro izkušene so Togaltablete pri boleznih od prehlada in kot sredstvo, da se ubranimo gripé. Za preprečitev bolezni od prehlada se uporablja Togonal z izvrstnim uspehom. Velika priljubljenost Togala sloni na mnogih odličnih uspehih, ki so jih dosegli mnogi zdravniki in klinike.

Sele. (Zmrznil.) Letošnja zima ni mrzla, a vendar je povzročila tragično smrt 80letnemu Petru Maleju, p. d. staremu Maleju na Srednjem Kotu. V pondeljek 26. jan. so ga našli mrtvega. Napotil se je na šentnežino proti Borovljam. Na poti iz Sred. Kota pa je možu najbrže spodrsnilo in je zdrsnil po bregu kakih 10 m navzdol. Vstal je še, pa mu je postalo najbrže slabo, zato je legel, se naslonil na roko in zaspal, zaspal za vselej, morda od srčne slabosti, morda je otrpnil od mraza in zmrznil, ker je bil zelo lahno oblečen. Domači ga niso pogrešili takoj, ker je prej izjavil, da ga ne bo kmalu domov, in so mislili, da je šel k hčeri na Bajtiše ali na Kočuho. Tako je mož 6 dni ležal v snegu zmrzel. Pokopali smo ga na osmino smrti v sredo 28. jan. Bog mu bodi milostljiv!

Novi rezultati raziskav o prehrani. Materinske posetovalnice — dojeniško skrbstvo — si moremo danes predstavljati, ako upoštevamo, da je pred 60 leti umrl še vsak drugi otrok in sicer na čisto navadnih motenj prebavil. Danes je to vprašanje vsekakor rešeno, ker je odkrila veda, da se mleko s pridatkom Kathreinerja trikrat tako lahko prebavi kakor samo vžito, ker Kathreiner debelo sesedanje mleka v želodcu zabrani. To je odkritje, ki ni samo za otroke, temveč tudi za odrasle velikega pomena, ker mleko, to visoko cenjeno hranilo, s pridatkom Kathreinerja ni samo boljše prebavljivo, temveč tudi dosti boljše diši.

Hodiše. (Občinske zadeve.) Ne moreš si lepšega v občinskem gospodarstvu misliti, kakor mirno in dobro sodelovanje. Kaj pomagajo politični boji, ko že brez izjeme vsakega tlači neznosno davčno breme. Postalo je že precej boljše, samo nekateri še mislijo, da je postransko, kakšen je položaj kmeta in delavca, samo da gre njim dobro. — Uboгим pomagamo in skrbimo zanje kolikor moremo. Vse zadovoljiti pa ni mogoče. Vedno bolj in bolj se očitujejo vojne posledice pri predvojnih varčevalcih, ki so izgubili na podlagi odredbe „krona je krona“ vse svoje prihranke. Glede ureditve šolskih po-

čitnic se sedaj že oglašajo tudi Nemci, da bi se uveljavil spet stari red. Na podlagi dopisa iz Nasswega se je soglasno sklenilo, da se pridružimo akciji za jesenske počitnice, ker je to stara zahteva naše stranke. Veseli nas, da že tudi druge stranke spregledujejo. Saj se pri sedanjih razmerah na kmetih otroci jeseni najbolj potrebujejo. Upamo, da bomo sedaj, ko je šolski poročevalec poslanec Kmečke zveze, vendar nekaj dosegli. Po dr. Angererju ne žalujemo. — Boj za občinski sklep, da morajo v občinski hiši stanujoči učitelji plačevati stanarino, še sedaj ni končan. Kljub točnosti tozadnih zakonitih predpisov, mislijo gotovi krogi igrati vlogo diktatorjev. Samo občina je lastnik hiše. Brez dvoma mora tudi v tem slučaju zmagati zakon. — Poročilo pregledovalcev računov ni bilo posebno povoljno. Poraba drv, petroleja in razni drugi izdatki so previsoki. Kam bi prišel kmet, kočar ali delavec, če bi porabil za dve sobi toliko drv. Vsled tega se tajnikovi prošnji glede povišanja plače ni moglo ugoditi in se je zadeva preložila na prihodnjo sejo. Sedanje tajnikova plača znaša 2 lepi sobi, drva, razsvetljavo in vrt zastonj, za 20-urno uradno delo na teden pa dobi še poleg tega 150 S na mesec. Pri takšni krizi bi mislili, da bi to lahko zadostovalo.

Kazaze. (Razno.) Tudi mi moramo poročati, ali smo napredovali ali nazadovali. Lansko leto je bilo rojenih 19 otrok: 15 zakonskih in 4 nezakonskih. Umrlo je 11 oseb: 7 odraslih in 4 otroci. Porok smo imeli 3. — V Humčah se je pozidala nova stanovanjska hiša, v Kazazah pa ena prenovila. — Letino smo imeli izredno slabo radi suše. Samo krompir je bil dovoljen, ki pa nima nikake cene, zato tudi primanjkuje mnogim krme in žita. Po časnikih se je obljubljala zasilna podpora 85 S na hektar obdelane zemlje. Podpora smo dobili: večjim posestnikom se je odpisalo od zemljiškega davka 30 do 40 S, manjšim pa 10 do 20 S. — V novembru smo dobili drugi šolski razred, ker je pač čez 100 otrok preveč za enega učitelja, četudi so imeli starejši pouk dopoldne, mlajši pa popoldne. Deljeni pouk je sedaj ukinjen. Drugi razred imamo v župnišču v dvorani izobraževalnega društva. Bomo šele videli, ali se bodo otroci sedaj kaj več naučili. Da bi se mnogo poučevalo tudi v slovenskem jeziku, ker je znanje maternega jezika predpogoj za priučitev drugega jezika. To se žal na naših šolah ne upošteva. Drugi razred poučuje učiteljica gđc. Herta Pucher. Upamo, da se bo letos pozidalo nad šolo eno nadstropje. — Dne 22. januarja zjutraj smo občutili tudi mi par sekund trajajoč potres. — V letošnjem pustu menda ne bo porok. Bomo morali samo doma dolgočasiti pust.

Slovenii Plajberk. (Razno.) Z 2. februarjem se je otvorila pri nas celotna poštna nabiralnica, majhen poštni urad, kjer ostanejo poštne pošiljke onih, katerim jih poštni sel radi oddaljenosti ne dostavlja na dom. Dokler se je puščala pošta v občinskem uradu in bila vsakemu dostopna in za njo nobeden ni odgovarjal, se je izgubilo mnogih pisem, posebno so se pritoževala naša dekleta. Nabiralnica sprejema tudi denarne pošiljke do 250 S in pakete do 2 in pol kg. Oskrbuje jo občinski tajnik g. Josip Oblasnik. — Pri nakladanju hlodov se je ponesrečil in si zlomil nogo 20letni fant Jakob Wieser, ki ga na domu zdravi zdravnik dr. Rikli.

Sele. (Še o elektriki.) Vaš list je poročal, da smo zdaj z elektriko še precej zadovoljni. Lahko bi bili, ko bi ne bilo neke zlobne roke. Naša elektrika je namreč nekemu trn v peti. Dognalo se je zdaj, da nekdo namenoma nagaja in skuša obratovanje otežkočiti ali preprečiti. Enkrat je odpel žico voda, parkrat pa je spravil v turbino kak večji kamen, da se je ista občutno poškodovala. Obratovodja ima vsled tega veliko škodo, stroškov in zamude časa, odjemalci toka pa so večkrat brez luči. Zlobnež je pač čuden komunist, ki misli: če nimam jaz, pa še ti ne imej! Upajmo, da se bo piček prej ali slej ujel, ali če sta dva, tudi tisti, po čigar naročilu to izvršuje. Orožništvu bi bili zelo hvaležni, če najde krivca in prepreči nadaljno škodo.

Stranje-Podgorje. (Poroka.) Pust je, pa naj še mi kaj povemo, da tudi yriskamo, pojemo in plešemo. Kaj je bilo? Ženitovanje smo imeli. Nismo skoraj verjeli, pa je vendar le bilo. Strajnikova Justina je všla in še marsikateri je sam pri sebi rekel, pa tako hitro? Pri-

šel je po njo p. d. mladi Popravlan v Podgorjah v Rožu in jo peljal pred poročni oltar. Izgubilo je izobr. društvo „Bilka“ zopet eno svojih marljivih igralk. Tako nam uhajajo druga za drugo. Zato, mlada dekleta, na noge, da ne bo postala vrzel v našem društvu prevelika! Novoporočencema naše iskrene čestitke!

Drobne koroške novice. Dne 24. januarja so našli na Koroškem 13.818 podpiranih brezposelnih. V enem tednu se je število pomnožilo za 102. Smatra se, da bo število brezposelnih kmalu doseglo višek. — Bivši deželni šolski referent dr. Angerer je odšel iz deželne vlade in se poslovil od uradnikov. Ob tej priliki je izjavil, da je poskušal izogniti se vsakega strankarstva. Vsi pa vemo, da je dr. Angerer pri imenovanjih učiteljstva vedno skušal spraviti



Trgovec Rudolf Müllner pravi:

„... ker je poceni? - ah ne!
- moj zajutrek mora že nekaj veljati!

Ampak glejte, teh le par skodelic kave tako ugodno vpliva na moje živce!“

vsenemškega prosilca na prvo mesto. — „Fr. Stimmen“ so priobčile dne 29. januarja dolgo klobasarijo iz slovenskega ozemlja, v kateri ne povedo ničesar novega. Povdarjajo zopet, da hočemo mi slovenizirati. Znanprej bo prinašal list vsak teden poročilo o dogodkih in položaju glasovalnega ozemlja v znani svoji strogi objektivnosti. Vsenemci so v politiki doživeli velik poraz, nimajo več ne deželnega ne zveznega svetnika, sedaj pa se hočejo vreči na glasovalno ozemlje, da bodo doživeli nov poraz. — Albanski kralj Ahmed Zogu se je peljal preko Celovca na Dunaj, da povpraša zdravnike o svoji bolezni. — Pri posestniku Maleju v Ročici pri Kotmari vasi je 27. januarja izbruhnil ogenj, ki je upepelil gospodarsko poslopje. Živina in orodje se je dalo rešiti. Ostal je samo še obokan hlev, da ima živina svojo streho. Pet požarnih bramb je ogenj omejilo.

DRUŠTVENI VESTNIK

Društvom! Še pred nedavnim časom se je kolekovala prošnja na okrajno glavarstvo za dovoljenje prireditve z 1 S. V zadnjem času so dobila razna društva od pristojbinskega urada plačilne naloge po uradni ugotovitvi za doplačilo premalo kolekovanih vlog. Pristojbinski urad namreč večkrat pregleda, ali so vloge pravilno kolekovane. Poleg dopolnila kolkovine je treba sedaj plačati še kazen. Društva naj blagovolijo vzeti na znanje, da je treba kolekovati vsako prošnjo za kako prireditev z 1 S 50 g.

Pliberk. (Pustna prireditev.) Domače društvo bo imelo na pustno nedeljo ob 3. popoldne pri Brezniku svojo pustno prireditev. Uprizorita se igri „Pogodba“ in „Čarodejna brivnica“ in poleg tega cela vrsta smešnih prizorov.

Dobrla vas. (Ne v loterijo.) Naše društvo priredi na pustno nedeljo po blagoslovu v svojem društvenem domu igro „Ne v loterijo!“. Snov igre je prikladna ravno za pust in bo vsakomur žal, če si je ne ogleda. Igra je v našem kraju še popolnoma neznana in se bo igrala samo enkrat. To je treba upoštevati. Priporo-

čali bi, da že prej pripravite vse potrebno, kar mislite, da boste rabili pri nepretrganem smehu. Da bodo naši igralci svoje vloge brez dvoma dobro rešili, naj bo porok igra „Dom“, ki so jo uprizorili pred nedavnim. Vzbudila je vseobče zanimanje in v Dobrli vasi ter okolici se je še dolgo govorilo o njej in hvalilo naše igralce, na katere smo lahko ponosni. Nekaj bi vam še na tihem zaupali: Slišali boste pesem, ki se nanaša na Dobro vas; kdor se bo mogoče čutil prizadetega, naj se pripravi, sicer pa dobrolski možje mislijo drugače.

Bilčovs. (Davek na samce.) Že zadnjič smo pisali nekaj o tem. Danes povemo jasnejše, da je to igra, ki se bo dne 8. februarja igrala pri Knabrlu v Velinji vasi. Pričetek ob 3. popoldne. Ta dan se bo moral smejati vsak, ali se rad ali nerad smeji. Na sporedu je tudi kuplet „Župan“. Komur je znan, tega bo že sam na sebi vlekel, drugih pa je že pustna dolžnost, da si ga ogledajo. Tedaj se vidimo v Velinji vasi!

Radiše. (Sestanek.) V nedeljo 18. januarja se je vršil tukaj sestanek našega društva. Udeležba je bila primerna. Na sporedu se bile lepe deklamacije, petje in prvič so nastopili domači fantje s tamburicami. Postavili so se, da jih je bilo veselje poslušati. Le tako naprej, fantje, in še pomnožite vaš zbor! Imeli smo že nekaj lasten tamburaški zbor, a svetovna vojna nam ga je razbila. Da se je spet vzbudil k življenju, gre največja zasluga predvsem našemu društvenemu pevovodji in tamburašu Rupeju, ki kljub svoji zaposlitvi v Celovcu prihaja vsako nedeljo in praznik med nas, da poučuje fante v petju in sviranju. Izredno smo mu hvaležni za to. Govornik iz Celovca je predaval o občestvu med ljudmi in dokazal, da je popolnoma nemogoče, da bi živel vsak posamezni član za sebe, ampak smo vsi zvezani med seboj po nevidnih vezeh. Za njegov globoki in poučni govor najlepša hvala! Oglasiti se je moral tudi še društveni tajnik, ki je nekoliko prijel moderni ženski svet za ušesa. Pa domače ženske mu gotovo ne bodo zamerile, ker ga poznajo, da rad nekoliko okrtiči. Prihodnji sestanek bo menda na pustno nedeljo. Ta dan pa bo nekaj za one, ki se radi smeji. Zato ne zamudite!

Hodiše. (Prireditve.) Dne 28. decembra l. l. je tukajšnje društvo „Zvezda“ o priliki poseta in pevske prireditve kotmirških pevcev društva „Gorjanci“ uprizorilo obobilni udeležbi igro „Božična srca“. Točno ob določeni uri je zadonela po lepi dvorani doma sv. Jožefa naša domača koroška pesem pod vodstvom spretnega pevovodje in izvrstnih kotmirških pevcev, ki so po svoji turneji po Jugoslaviji že znani vsem bralcem našega lista. Vsa čast njim, boditeljem narodne zavesti! — V nedeljo 18. januarja pa so nas posetili z lepo igro „Mati“ podravljski igralci. Težke vloge so bile do skrajnosti dobro rešene. Prav posebno presunljiv je bil zadnji prizor drugega dejanja ob Ivanovem slovesu, da so po dejanju, ko je zasvetila v dvorani luč, marsikateremu tekle solze. Vzgleden vtis so zapustili podravljški igralci posebno vsled pravilnega naglašanja. Igra je povsem služila za vzor ljubezni do domovine. Občinstvo se je navžilo dobre in koristne duševne hrane in pohitelo z njo na svoje domove. Tem potom Podravljančanom še obilo uspehov na tem polju! — V začetku februarja pa priredimo igro sami. — Koliko parov da bomo spremili k poročnemu oltarju, vam danes

PROMESE

na
gradbene srečke (Baulose) izdaje 1926

Žrebanje 15. februarja. Cena S 5.—

Glavni dobiček S 200.000

J. PROKOPP

BADEN, N.-Oe., Hauptplatz Nr. 17.

še ne moremo povedati. A čudili se boste ob koncu pustnega vrvenja. Potem boste sami lahko sodili, kako živahen uvod v pustno življenje so nam napravili kotmirški pevci.

Bilčovs. (Občni zbor čebelarke podružnice.) Že naši predniki so bili veliki prijatelji in

gojitelji čebelarstva. Bere se o njih, da so mnogo zemlje posejali z vresjem, da so mogli s tem nuditi svojim čebelicam več paše. Sploh je vres velikega pomena za čebelorejo, saj cveti dvakrat na leto in splošno dobro medu. Ni čuda tedaj, da se je pri nas čebeloreja do dandanes še dosti dobro ohranila. Pa ne samo ohranila, temveč še razširila. Na več krajih, kjer so stali ulnjaki že v razpadu, se dvigajo novi in marsikje celo prav moderni. Naš kraj je imel že davno pred vojno svoje čebelarstvo društvo. Imena starejših naših čebelarjev, kakor Rignjak, Rupej, Pipan, Boštlic, Havpman, Plavc itd. pričajo, da je naše čebelarstvo vkoreninjeno med nami že dolga leta. Misel združitev čebelarjev pa tudi še danes v polnem obsegu živi med nami. Dokaz za to je naša čebelarska podružnica, ki je imela dne 11. januarja pri Pomoču svoj občni zbor in šteje 28 članov, ki imajo skupno 564 panjev. Za prodajo se je javilo 124 panjev kmetičev. Vsi čebelarji delajo večinoma s premakljivimi panji, kar ima seve prednost pri pregledovanju in odjemanju; tudi si s tem čebelam prihrani mnogo dela, ker se mladičem že kar vložijo celo satovje. Nabavila se je za društvo tudi nova izmetalnica. Kakor vsako leto, tako tudi letos čebelarji z velikim upanjem zrejo bližajočo se pomlad. Sv. Ambrož, ki je patron čebelarjev, pa daj nam prav veliko rojev in medu toliko, da bi napolnili vso posodo, pa bi še zanamešati kaj ostalo.

GOSPODARSKI VESTNIK

Lesna borza. Iglasti les: hlodi 20—23, dolgi hlodi 19—28, splavljeni hlodi 13—17, jamski les 14—17, jambori 16—24, rezano blago 52—55, mizarstvo blago 77—85, stavbno rezano blago 53—57, deske za zaboje 41—45, mecesnovi tramji in podlančnice 90—95 S za kubični meter. Listnati les: bukoví hlodi 20—24, hrastovi 70 do 80, jesenoví 70—80, bukovno rezano blago 60—65, hrastovo 130—140, jesenovo 130—140 šilingov za kubični meter na nižjeavstrijski postaji. Mehka drva, 100 kg, 3,60—4, trda, 100 kg, 2,60—3 S.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. Avstrija: Preteklo leto je izvršilo na Dunaju 3065 oseb samomor s smrtnim koncem. — Po vseh večjih mestih Evrope je začela razsajati hripa. Vse dunajske bolnišnice so prenapolnjene, zapirajo se šole in urejajočasne bolnice. V par dneh je na Dunaju umrlo na hripi 200 oseb. Pojavlja se neka vrsta epidemične pljučne kuge, ki konča v večini primerov s smrtnim izidom. — Vsled povišanja davka na preužitnine na Dunaju je zaprlo 94 kavarn in gostiln svoje prostore in odpustilo 3100 nameščencev. — Čitamo, da bosta župnik Meršič in učitelj Marhold pričela izdajati za Gradiščansko prvi večji hrvatski list pod imenom „Male crkvene šolske novine“. List bo izhajal dvakrat na mesec. Uredništvo v Baumgartnu, p. Drasburg. — Na Dunaju so se pojavili dobro ponarejeni bankovci po 100 S. Za ponarejevalci se poizveduje. — Na avstrijskih visokih šolah študira 24.627 dijakov, ki pa seveda niso vsi Avstrijci. V preteklem letu je v naši državi promoviralo 1455 doktorjev. — Amerika: V San Antonio de la Cobres v Argentini je divjal 14. t. m. hud potres. Cela pokrajina je opustošena. Mnogo hiš je porušeni. Katastrofa je zahtevala tudi veliko človeških žrtev. Potres je v zvezi z izbruhom dveh že davno ugaslih ognjenikov. Ogromni toki lave so zalili vse polje ob vznožju, uničili vso žetev in zasuli več naselbin. Poginilo je tudi mnogo živine. Mehiko je zadel nov hud potres. V mestu Cuclapova so bili ljudje ravno zbrani v cerkvi, ko je potres porušil 40 m visok zvonik, ki je padel na cerkev in jo porušil. Nad 70 ljudi je našlo smrt pod razvalinami. — Ostale države: Ljubljanska splošna bolnica je sprejela lani v oskrbo 18.643 bolnikov, 4091 jih je pa morala odkloniti. — Dne 18. t. m. je prišlo v Bombayu v Indiji do novih spopadov. Vnela se je pravcata bitka, v kateri je bilo mnogo ranjenih in mrtvih. Samo v bolnicah leži 300 težje ranjenih, po ulicah pa so ves dan pobirali trupla mrtvih. Skupno je bilo 500 mrtvih in težko ranjenih. — Na kolodvoru Gdingen v Nemčiji

se je dogodila težka nesreča. Osební vlak je zavozil v tovorni vlak. Izpod razvalin so potegnili 4 trupla, 41 oseb je bilo več ali manj hudo ranjenih. — V raznih delih Hamburga je prišlo do hudih spopadov med komunisti in narodnimi socialisti. Komunisti so napadli prostore narodnih socialistov. Več narodnih socialistov je bilo s strelí ranjenih. — V Evropi je 11 milijonov brezposelnih, na vsem svetu pa 20 milijonov. — V skladišču velikega konzuma v Buceu na Romunskem je izbruhnil 21. p. m. požar, ki je v kratkem zajel skoro ves trgovinski del mesta. Pogorelo je okoli 20 hiš. Pri nesreči je bilo več oseb manj ali bolj težko ranjenih. Nemčija: Na glavnem kolodvoru v Gleiwitzu je zapeljal osebni vlak v brzovlak. Ranjenih je bilo 36 oseb. — Nemška vlada je izdelala zakonski osnutek, s katerim bo mogoče določiti tudi več očetov za nezakonskega otroka, ki bodo morali vsi plačevati zanj, če se oblasti ne posreči najti pravega očeta. Plačeval bo sicer en sam, ampak tisti, ki bo plačeval, bo imel pravico tožiti svoje soočete za primerno povračilo stroškov. — Nemške železnice so uvedle novo pripravov za čiščenje prog, ki se vrtili okoli vodoravne osi ter razmeče sneg s proge. Kolo samo je sestavljeno iz ogromnih lopat, ki zelo ročno odmetavajo sneg. — Na podlagi izreka razsodišča se znižajo rudarjem v Porurju mezde za 5 odstotkov. — V Nemčiji se delovna dolžnost ne vpelje, ker znaša brezposelna podpora dosti manj. — Italija: Dne 15. t. m. se je pričela pred izjemnim sodiščem v Trstu razprava proti 60 primorskim Slovincem na že znani način. Ta skupina je bila izločena iz procesa meseca septembra, ki je končal z ustrelitvijo 4 mladeničev v hrbet. Obsojenci so bili baje kolovodje teroristične-iredentistične organizacije. — Od 14 italijanskih letal, ki so poletela v Brazilijo, se jih je potopilo že 4. Minister Balbo je zbolel. Polet se je tedaj v celoti ponesrečil in odvezel Italijanom možnost za bahanje. — Amerika: V Zedinjenih državah je skrahiralo lani 782 bančnih zavodov z 297 milijoni dolarji denarja, v zadnjih desetih letih pa 6382 z 2 milijardi 21 milijoni vložnega denarja. — Mehiko je obiskal močan potres, ki je trajal nad 2 minuti, 49 krajev je bilo porušeni in nad 1000 oseb ubitih. Skoro vsi spomeniki so se porušili in mnogo studentev je usahnilo. Na več krajih je izbruhnil požar, pripetilo pa se je tudi več železniških nesreč, ker so odpovedale signalne naprave. Središče potresa je po sodbi strokovnjakov v državi Puebla. — Ostale države: Posledice kitajske državljanske vojne so strahovite. V pokrajini Kansu je izginilo z zemeljskega površja na tisoče človeških naselbin. Število pomorjenih ljudi se ceni na četrtilijona. Vlada strašna lahkota in ljudje se hranijo z živalmi, ki so se smatrale splošno kot neužitne. Denar nema nobene vrednosti, ker ni mogoče z njim že nobene stvari več kupiti. V teku državljanske vojne je prišlo ob življenje nad en milijon ljudi, bolezní pa so jih pomorile na desetisoče. — Sredi januarja je padel v Sibiriji na Ruskem toplomer na 41 do 50 stopinj pod ničlo. Veliko parnikov je primrzjenih v ledu. Na Kitajskem je zmrznilo na stotine oseb, da imajo oblasti polne roke dela, da odstranijo trupla nesrečnežev. V Tientsinu je samo v enem dnevu zmrznilo nad 300 ljudi. — Avstrija: Očetovski dan se vpelje v naši državi že letos in se bo praznoval 19. marca. Treba se je pripraviti! — Pretekli teden je pri Leobnu zavozil tovorni vlak v tovorni avtomobil neke celovške trvdke. Vsled megle je zavozil avto v prvo prečnico, jo zlomil in obstal na sredi tira. V tem trenutku je privozil tovorni vlak, zagrabil polno nabasan avto in ga vlekel 200 m s seboj ter ga popolnoma zdrobil. Trije spremljevalci avtomobila so se s skokom še pravočasno rešili. Železnica ima okrog 1 milijarde škode, ne dosti manj bo imel škode podjetnik. — Ostale države: Jugoslovanski kralj in kraljica sta posetila 25. januarja Zagreb in bila navdušeno sprejeta. V Zagrebu sta ostala par dni. — V Hamburgu v Nemčiji je prišlo do ponovnih spopadov med policijo in komunisti: 2 komunisti ubita, 6 ranjenih, 19 aretiranih. — V Dobrudži in južni Besarabiji v Romuniji so divjali hudi snežni viharji kar cel teden. Trije pastirji in par tisoč ovc je zmrznilo. — Angleži so zgradili avto, ki vozi lahko po železniškem tiru in po običajnih cestah. Iznajdba je važna za kraje, ki ne leže ob progí. Z enostavno pri-

pravo se dvignejo notranja kolesa, nakar zapusti avto železniški tir in vozi z lahkoto po običajnih potih. — 28. januarja je obiskal Kórico v Albaniji močan potres, kateremu je sledilo več slabejših. V Kórico je okoli 700 hiš tako poškodovanih, da se bodo morale izprazniti. Dve cerkvi sta se porušili. Nekaj je mrtvih in več ranjenih.

VABILO na veseloigro

NE V LOTERIJO!

ki jo uprizoni Izobraževalno društvo v Dobri vasi na PUSTNO NEDELJO, DNE 15. FEBRUARJA 1931 POPOLDNE PO BLAGOSLOVU V DRUŠTVENEM DOMU.

Igra bo nudila obilo smeha in so vsi prijatelji smeha in tudi drugi pristrčno vabljeni. O D B O R . 27

Mi kupimo za Vas snopič Kart May: „Winnetou“.

Izrežite ta oglas, napišite svoj naslov čitljivo in s tem dobite brezplačno polzkusni snopič „Winnetou“ (knjige „Winnetou“ bodo obsegale 12 zvezkov, ki izhajajo mesečno, po 160 strani, skupno torej 1800 do 2000 strani in bodo v vsakem zvezku imele več slik). Po pošti pošljite izrezan oglas kot tiskovino (znamka 3 g) na naslov: „Koroški Slovenec“, Klagenfurt, Viktringerring 26, nakar dobite snopič po pošti. V snopiču prečitajte ugodnosti za naročnike! 28

Ime in priimek:

Bivališče:

Pošta:



Oekonom-mlini

s in brez sita so

prepotrebni v vsakem gospodarstvu.

Poceni in neporušljivi.

Zahtevajte dopošiljatev prospekta od H. Hammerschmied, Ernstbrunn Nr 14.

Zastopniki se dopošljejo. Predvaja se zastoj.

Izobraževalno in tamburaško društvo „SLOGA“ v Podravljah vabi na

veselico

dne 8. februarja 1931 ob 7. uri zvečer v kolodvorski restavraciji v Podravljah :

s sedečim sporedom:

„OVIRE“,

komični prizori v največji zmedi pred začetkom igre „Ulica št. 13“;

„ZAKLAD“,

zanimiva zgodba iz vaškega življenja v štirih dejanjih; skopuh kot oderuh in jerob in njegovo poboljšanje.

„ŽUPAN“

(Zakaj bi jaz ne bil župan?),

šaljiv kuplet g. L. Kramerja, p. d. Janšaja v Holbičah.

Odahnite se za par ur od vsakdanjih moreh skrbí in pridite na pošteno domačo zabavo! SLOGA.

Smolovo žganje (pristen domač pridelek) prodaja Valentin Kropivnik, Bilčovs, pošta Feistritz im Rosental. 29

Okrajni zastopnik za pod notarijeinim nadzorom stojič Losverein se išče. Obrniti se je pod „Dauernde Existenz“ na Wirtschafts-Zeitung, Wien, I., Heiligenkreuzerhof. 29

Samo 18 S. **SORTIMENT.** Samo 18 S.

Sestoječ iz 4 vrst pristnih madžarskih deželnih produktov:

2 madžarski salami najboljša kvaliteta 2 kil.
1 kos debreczinske paprika-slanine, na zraku posušeno 1 kila.
1 zavoj szegedinske Eiert-rhonya la 1 kila.
1 „ „ Zlahtnosladke rožne paprike, špečjaliteta 1/2 kila.

Vse to skupaj razpošilja proti povzetju za samo 18 šilingov franko

Emanuel Deutsch,

Ungarischer Landesprodukten-Export

Budapest, III., Miklós-tér 2/K.

26